

En otäck upplevelse

För inte så länge sedan var jag uppe i Stockholm för att skaffa kompletterande information kring mitt arbete att dokumentera händelserna under danska kriget 1675-79 (för en notis till min bok "Berättelser").

Helt plötsligt när jag gick där och strövade, kom en tung känsla över mig. Jag blev dåsig och måste sätta mig ner för att ta igen mig.

Då jag satt där som i en dvala fick jag en förskräcklig syn. Helt plötsligt var några soldater uppställda bara några meter från mig. Deras lågmälda samtal avslöjade att de var holländare och de stod där, uppenbarligen klara till strid, i spänd väntan. De var dåligt utrustade; hjälmarna de bar var säkert fyrtio år gamla, från det Trettioåriga kriget, och vapnen också omoderna. Ingen av dem bar någon som helst enhetlig uniform.

Man såg att de var spända och väntade på vidrigheterna som snart skulle komma. En av dem stärkte sig med en sup. Några samtalade oroligt och flera bad intensivt en bön.

Männen frågade sig säkert varför de tagit värvning för att delta i en invasion av Sverige. Trots allt var ju det fattiga landet i Norden på väg att samla sig för att värna sina gränser som börjat vittras upp under "förmyndarförfallet" vilket pågått i snart 20 år sedan den store Karl X Gustav gått bort.

Plötsligt började marken skaka under mig på ett förfärande sätt. Jag såg på männens ansikten att ljudet innebar den totala skrällen. Deras officerare röt och skrek åt dem att stanna på platsen. Några tog till flykten av bara ljudet, men de flesta stod kvar, förstenede av skräck. De som försökte fly, stoppades genom att helt sonika huggas ner av sina officerare. Detta för att undvika en total upplösning av enheten.

Det mest skrämmande var att ljudet och vibrationerna kom som från ingenstans. Jordbävningar förekommer ju inte i denna delen av världen, så jag var därför helt frågande inför det som skedde.

Så blickade jag upp över kullen borta i norr och såg en förfärande syn komma över krönet samtidigt som jag fick svaret på varför hela marken vibrerade: Kavallerichock!!!!

Svenskarna hade just inlett sin nya fruktansvärda stridmetod under general Nils Bielkes ledning. Istället för att inleda striden med den vanliga beskjutningen med musköt och pistol, kom de ridande i tusentals nerför kullen, knä vid knä i full galopp. Med osannolik disciplin rasade de fram med svärdens utsträcka som mördande spjutspetsar. Inget kunde stoppa denna fruktansvärda dödsmaskin som satts i rullning. Inget kunde få dem att vika åt sidan

I rent ursinne rasade de nerför slänten och de stackars holländarna hade inte en chans. Skräckslagna, med darrande händer försökte de valhant skjuta mot karolinerna, men få, om inga av kulorna bet mot de ursinniga hästarna och männen.

Innan någon visste ordet av, hade svenskarna brutit in som en kil i leden och skapat total oreda. En fruktansvärd syn började utspelas framför mina ögon

... så plötslig försvann min yrsel som i ett töckenmoln och jag kom på att Armémuseum i Stockholm gjort ett ruskigt bra jobb i sin stora nysatsning!

Ben Olander

I orolig väntan på striden

Kavallerichock